

Součást habilitační práce Petra Kolmana –

Komentář podle čl. 5 odst.2 písm. j) směrnice MU č.1/2016

Fantazie je důležitější než informace.

Albert Einstein

Uchazeč *JUDr. Petr Kolman Ph.D. (UČO 9960)* si v souladu se směrnicí MU č. 1/2016 vybral jako formu své habilitační práce tzv. soubor publikovaných prací.¹

Ústředním pojmem jeho dlouhodobého vědeckého a odborného zájmu je transparentnost veřejné správy. A to v té nejširší paletě odborných barev, tvarů a chutí.

Čekatel pevně doufá, že jeho průběžné autorské dílo není relevantní odborné a vědecké obci neznámé.

Předložené dílo z oblasti správního práva (s nezbytnými , ale zejména snad i smysluplně obohacujícími, přesahy do oborů souvisejících) vznikalo během uplynulých osmi let. Dílo bylo několikrát přepracováno a zejména „komprimováno“, kdy si byl autor stále více vědom pravdivosti výroku „Less is more“ .²

Osvědčeného rčení, které mnohému autorovi minulosti pomohlo a naopak jeho nedodržení nejednoho zejména společenského vědce strhlo do bažin bezobsažné mnohomluvnosti, čímž bylo četné vědecké dílo ve finále zbytečně poškozeno.

Napoleon I. Bonaparte kdysi prý řekl svým právníkům - pište to dlouhé a nesrozumitelné. Žel, mnohde v právnických kruzích tento pokyn jakoby trvá dodnes. A to i mimo Francii. Tomu jsem se snažil ve svém habilitačním díle vyvarovat.

---

¹ Autor oceňuje, že MU jako jednu z forem habilitační práce umožňuje předložení publikovaných prací. MU tak, jako moderní veřejná VŠ, naplňuje, dle mého názoru, trend přístupnosti akademických děl veřejnosti. A nepřímo tak i spolu-potírá neblahou tendencí vědy pro vědu (science for science). A též takto napomáhá nejen užitečnosti, ale i transparentnosti své činnosti.

² Byť i po tomto zkrácení čítá jeho práce rozsah cca 200 normostran. Což je de facto standardní rozsah u tohoto typu akademických prací.

Vážení oponenti, předložená práce je tvořena 26 relativně samostatnými částmi, jež byly již publikovány, 23 z nich v souhrnném recenzovaném díle 3: *Úvahy o veřejném právu*, vydaném v nakladatelství Leges Praha (edice Teoretik), a dále pak dalšími novějšími třemi texty publikovanými v rámci profesních odborných publikačních platforem (dva z nich v *Bulletinu advokacie - ČAK Praha*, a třetí v *Obchodně-právní revue*, nakl.C.H.Beck, Praha).

Americký admirál Hyman Rickover kdysi trefně konstatoval - *Jestliže se chystáte zhřešit, hřešte proti Bohu, ne proti byrokracii. Bůh Vám odpustí, ale byrokracie ne*. I tento citát naznačuje jak obtížným oborem správní právo, v jehož rámci byla předložená habilitační práce sepsána, jest.

Metody

V předložené habilitační práci, tvořené souborem publikovaných prací jsou použité následující **vědecké metody** :

- a) Logické – abstrakce⁴, indukce, dedukce
- b) Srovnávací (komparativní)⁵ - komparace mezinárodní⁶ – tj. s právními úpravami jiných států na předmětném úseku a taktéž komparace s předešlým právním stavem a z toho plynoucí vývody de lege ferenda.⁷

---

³ Vážení recenzenty této publikace byli doc. JUDr. Petr HAVLAN, CSc. a doc. JUDr. Ing. Radek JURČÍK, Ph.D.

⁴ A to zejména ve smyslu vylučování nepodstatných nadbytečných prvků a tím pádem zvýraznění důležitých elementů.

⁵ Blíže k zmíněným metodám např. Knapp, V.: *Vědecká propedeutika pro právníky*, Eurolex Bohemia, Praha, 003, str.65 a násl.

⁶ A to zejména v kapitole šestnácté

⁷ Nevím zda to označit přímo za metodu či submetodu, ale snažil jsem se v rámci mých textů, možná až staromódně, držet psaného práva. Sílu a poučení jsem pro tyto postupy parciálně hledal i za hranicemi sousedního ústavního práva (resp. vědy ústavního práva), která byla a nadále je též mým neocenitelným velkým inspiračním zdrojem. Cit.: *Dnes je v ústavním právu módní jakýsi útěk od psaného práva. Právnické principy, duchy a jádra zákonů mohou být výkladovou pomůckou, ale znejišťují anebo zmenšují právní jistotu. Nikdo totiž pořádně neví, co se tím myslí.* (cit. Doc.JUDr. Zdeněk Koudelka, *těsnopisecká zpráva z 21. schůze Senátu PČR, 1. den schůze – 25.04.2012*). Vážení oponenti, jak jsem již naznačil výše s obdobnými problémy (tedy zejména úprkem od psaného práva) se do značné míry potýká i naše vědecká disciplína – tedy správní právo.

Prof. František Weyr kdysi výstižně napsal – *Možno tvrditi, že jednotliví lidé se rodí již buď jako naivní realisté nebo kritičtí idealisté.*⁹

Autor předložené habilitační práce se mj. i za pomoci výše zmíněných metod snažil najít jakousi zlatou střední cestu mezi těmito dvěma proti-póly.

Cíle a výsledky práce

Hlavním cílem (ale i motorem) předložené práce byla neskromná vědecká touha posunout vědění v oblasti správního práva a souvisejících disciplín zase o pomyslný kus dál.

Jednotlivé texty zařazené do habilitační práce začínají zpravidla stručným obecným úvodem ke sledovanému problému, který rozhodně není a ani nemá být všezahrnující, autor se snažil vyhnout nadbytečné popisnosti, nicméně lze jej považovat za dostatečný pro pochopení následujícího textu. Text je přitom postaven tak, aby byly jednotlivé problémy výstižně vysvětleny a jejich posouzení bylo dobře srozumitelné, nejen oponentům habilitační práce, ale širší čtenářské obci. Autor se snažil mít důsledně na mysli, že je třeba se vyvarovat pověstnému *science for science*.

Tvůrce se snažil věnovat především oblastem na které veřejnoprávní světlo zatím nedopadalo anebo jen v omezené míře. Na některé problémy nahlíží zcela nově, jinde mu již právní věda či aplikační praxe dala zcela či alespoň zčásti zapravdu.^{10 11}

Snahou habilitační práce, která vznikala, jak již bylo zmíněno výše, průběžně minulých více než osm let, bylo **i hledat nové kontexty a kreativně analyzovat opomíjené meta-oborové problémy a souvislosti.**

---

⁸ Nad rámec uvedených metod autor, stejně jako řada jiných vědců upřímně a ve zdvořilé akademické nadsázce přiznává, že na některé ze svých objevů a nových myšlenek přišel i *tzv. metodou náhodnou*, která stojí již po staletí za řadou užitečných a krásných nových věcí. Pro vyšší míru názornosti, uveďme například šumivé víno. Kterak šampaňské skutečně vzniklo? Kruté zimy v Champagne prý způsobily, že chlad zastavil v nádobách proces kvašení. Když se pak víno trochu zahřálo, kvasný proces se spustil nanovo a nechtěně se vytvořil oxid uhličitý.

⁹ Viz Weyr F.: Úvod do studia právního, normativní theorie, MU Brno, 194, s.12

¹⁰ Např. poznatky obsažené v kap. č.20 se přímo promítli do znění nového zákona o zadávání veřejných zakázek. Z uchazečových prací bylo již i citováno mj. v rozsudcích nejvyšších soudů či v důvodových zprávách k zákonům. Relevantní otisky zanechal i v rámci odborné literatury, kde byl též opakovaně citován.

¹¹ Připomínáme, že práce byla psána přes 8 let, tudíž se některé problémy a sub-problémy během plynutí času podařilo v rámci judikatury a doktríny již též vyřešit.

Někteří významní právní teoretikové (např. J.B. White - The Legal Imagination, Boston, 1973.) zastávají názor , že právo je umění.¹²

Uchazeč pln „akademické mladické¹³ smělosti“ věří, že snad toto umění , zejména v oblasti správního práva, i přes vědomí mnoha svých nedostatků, v požadované míře zvládnul a obohatil imaginární galerii veřejného práva , pokud ne přímo o krásnou dvacetišetidílnou mozaiku , tak alespoň o ladné a užitečné (post)moderní zrcadlo ve kterém se zobrazují nejen problémy ale i krása současného veřejného práva.

Spisovatel Karel Čapek ¹⁴ kdysi napsal, že by byl rád, kdyby jeho knihy lidé rádi četli i při bolesti zubů. Autor předkládané práce si tak vysoký cíl neklade, ostatně jako takřka žádný soudný autor přemýšlející a píšící o veřejném právu, nicméně alespoň částečně doufá , že nenapsal habilitační dílo zcela suchopárné a nezajímavé .

A zejména, že vytvořil autorské odborné dílo, které posunulo správní právo, jako pilíř práva veřejného, o další smysluplný kus kupředu.

22 -03- 2017

V Brně dne 2017

Petr Kolman

---

¹² A contrario pražský právník Pavel Hasenkopf tvrdí, že právo je vývojový diagram, které si nemožno s uměním plést.

¹³ Na akademickém světě je neuvěřitelně krásné, že i fyzická osoba ve věku 40 let je pokládána za relativně mladou součást *akademického stroje* , byť v očích ostatní veřejnosti je její mládí již opravdu dávno pryč.

¹⁴ Shodou okolností Karel Čapek v mládí (a v čase jeho literárních začátků) bydlel ve stejné ulici jako dnes bydlí autor předkládané habilitační práce.